

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЇ, ГЕОГРАФІЇ І ЕКОЛОГІЇ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ**

ПРОСТОРОВО-ЧАСОВИЙ АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ ФРАНЦІЇ

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 4 курсу 413 групи

Спеціальність: 103 Науки про Землю

Освітньо-професійної програми

Науки про Землю

Бельза Катерина Ігорівна

Керівник: к.геогр.н, доц. Саркісов А.Ю.

Рецензент: к.геогр.н, доц. Охременко І.В.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ФРАНЦІЇ	6
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ФРАНЦІЇ	6
2.1. Регіональний розвиток туристично-рекреаційного комплексу Франції.....	12
2.2. Динаміка розвитку туристичної сфери Франції.....	23
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ФРАНЦІЇ	30
ВИСНОВКИ	34
ЛІТЕРАТУРА	37
ДОДАТКИ	41
ДОДАТОК А Роль основних природних об'єктів у туристичній діяльності країни.....	41

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодні ми сприймаємо туризм як найбільш масовий феномен ХХІ століття, як одне з яскравих явищ сьогодення, яке реально заходить в усі сфери нашого життя й змінює світ і ландшафти довкола себе. Туризм став одним з найважливіших чинників економіки країн.

Високі темпи розвитку ринку туристичних послуг, помітне збільшення ролі туризму в житті суспільства супроводжуються неабияким загостренням конкуренції в галузі. В таких умовах виникає об'єктивна необхідність цілеспрямованого впливу на процеси розвитку туристичної сфери, що втілюється в особливій соціально-економічній політиці держави, яку варто визначити як «туристична політика». Від її ефективності залежить перетворення туризму на дієвий чинник соціально-економічного розвитку, просування національної культури та формування привабливості країни.

Франція – класична країна туризму, найпопулярніший туристський напрям у світі. Вона приймає 10% міжнародних туристських потоків і за цим показником з великим відривом лідирує на глобальному туристському ринку. Велике економічне значення має туризм у Франції. Його доля досягла 6 % ВВП країни. У туристській індустрії зайняті близько 1 млн. працівників. Ця цифра зростає приблизно удвічі, якщо взяти до уваги робочі місця, створені в суміжних з туристським сектором галузях.

Географічне і геотуристичне положення країни надзвичайно вигідне. Франція займає західну частину континентальної Європи та острів Корсика, володіє надзвичайною природною різноманітністю, багатою культурною спадщиною, давніми традиціями гостинності і знаходиться фактично у центрі одного з найбільших світових туристичних ринків – європейського. Францію із повним на те правом

можна називати середземноморською, атлантичною, альпійською та піренейською країною.

Об'єктом дослідження є туристично-рекреаційний потенціал Франції.

Предметом дослідження є просторово-часовий аналіз туристичних ресурсів Франції.

Мета дослідження полягає у вивченні туристично-рекреаційного потенціалу Франції та аналізу просторово – часового розвитку туристичної галузі країни.

Для досягнення мети були поставлені такі завдання

– на основі обробки літературних джерел проаналізувати природно-рекреаційні та культурно-історичні ресурси розвитку туристичної галузі Франції;

– визначити регіональні особливості розвитку туризму у Франції; охарактеризувати основні туристичні райони Франції;

– відслідкувати динаміку розвитку туристичної галузі Франції

– проаналізувати проблеми та подальший розвиток туристичної сфери в країні.

У процесі роботи використовувались **методи** аналізу, синтезу, методи збору та обробки інформації, статистичні, картографічний.

Для розв'язання поставлених завдань використані наступні **методи дослідження**: аналізу та синтезу – в узагальненні та аналізі туристичного ринку Франції; описовий – в характеристиці історичних, природних і етнографічних об'єктів; статистичний – в порівнянні туристських потоків і доходів від туризму; історичний – в дослідженні динаміки розвитку туризму Франції; картографічний – в складанні картосхеми рекреаційно-туристичного районування країни.

Практичне значення одержаних результатів: дана робота може використовуватися у науково-дослідних цілях – для подальших наукових розробок у зазначеній сфері; у навчальному процесі – в

школах та вищих навчальних закладах; у туристичних фірмах – для складання туристичних маршрутів.

Структура роботи: складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Результати дипломної роботи викладено на 37 сторінках. Список використаних джерел включає 42 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ФРАНЦІЇ

Туризм Франції є однією серед найрозвиненіших галузей країни. В основних туристичних структурах (готелі, кафе та ресторани, бюро подорожей, гірські та термальні курорти тощо) задіяно 700 тис. працюючих. Після другої світової війни країна займає третє місце за кількістю відвідувань країни іноземними туристами, а це майже 40 млн чол. щороку, цим самим поступаючись Італії та Іспанії. Природні й соціально-економічні умови Франції сприятливі для спортивного туризму, екскурсійно-пізнавального, лікувально-оздоровчого.

Розглянемо природні рекреаційні фактори, які сприяють розвитку туризму в країні – це насамперед географічне розташування. Країна знаходиться в помірному кліматичному поясі. Клімат значною мірою визначає течію Гольфстрім, що приносить теплі води в Північну Атлантику (Північно-атлантична течія). Так на більшій частині країни (виключаючи гори) зимові температури вище нуля, сніговий покрив зазвичай відсутній, річки не замерзають. На заході країни клімат морський, що зумовлює часті опади у вигляді дощів. Зима м'яка, особливо в південних районах, але літо навпаки прохолодне. Бретань особливо відрізняється м'яким і вологим кліматом. Тут типова похмура погода, невелика різниця температур літа (середня в липні $+17^{\circ}$) і зими ($+7^{\circ}$ в січні). У міру просування углиб країни клімат набуває риси континентальності: збільшується кількість сонячних днів, амплітуда середньомісячних температур досягає 20° .

У південно-східній частині країни клімат середземноморський, для якого характерні ясна погода, жарке сухе літо і теплі зими. Опади випадають здебільшого в міжсезоння і зазвичай у вигляді проливних

дощів. Середземноморський клімат понад усе привабливий для туризму завдяки великій кількості сонця в оксамитовий сезон. Температура морської води влітку прогрівається до 23-25°C. Тут розташовані знамениті на весь світ курорти – Канни, Ніцца, Сен-Тропез. Цей клімат ідеальний для хворих бронхітом, астмою і туберкульозом легенів. Клімат гір характеризується низькими температурами і значними опадами (на околичних до Середземномор'я гірських ланцюгах до 4000 мм в рік). З висотою зростає частота твердих опадів (вище 2000 м до 80-90 %). У окремих районах товщина сезонного снігового покриву досягає 7-8 м. Сніговий покрив може зберігатися впродовж 6 місяців, температури нижче нуля тримаються до 5 місяців. Стабільний сніговий покрив на альпійських гірськолижних курортах будь-якої висотності гарантований з грудня по квітень, самі сонячні дні з лютого по травень. Тому пік відвідуваності гірськолижних курортів Франції – лютий-березень. [20]

Більшість території країни представлена горбистими рівнинами та низовинами. Південно-східна частина відрізняється контрастним рельєфом. Це невисокі гори заввишки 500-1700 м. Наприклад, Центральний масив, є давні гори. У Центральному масиві багато згаслих вулканів. Про що свідчать мінеральні джерела (такі як Віші). Високий гірський масив заввишки до 3300 м розташований на кордоні з Іспанією – Піренеї. Тут знаходиться найвища точка Європи гора Монблан (4807 м) в Альпах. Високогірні території відрізняються мальовничістю і притягають безліч туристів [1].

Одне з найдивовижніших творінь природи стала Вердонська западина, з крутими схилами вапнякових порід. Окремі високі кручі користуються популярністю у скелелазів. А на річці популярними стали катання на катерах та водні сплави. Французькі Альпи – це найбільша у світі область для зайняття гірськолижним спортом і альпінізмом. Саме тут весною 1786 р. Ф.Паккар і Ж.Бальма здійснили сходження на

Монблан. [24] Через це історію спортивного альпінізму прийнято відлічувати від цієї дати. Також тут знаходиться старий гірськолижний курорт Франції Шамони та багато нових.

Рис. 1.1. Карта Франції

Майже в усіх куточках Франції знаходяться печери, їх налічують близько 30 тисяч, все тому що територія країни наділена карстовими породами. Всесвітньо відомі печери Жан-Бернар в Савойських Альпах (це одна з найглибших печер світу, її глибина становить 1602м), Мирольда (1520 м). У печері Пьер-Сен-Мартін в Західних Піренеях знаходиться зал Верна, площа якого 40 тис км². Найкрасивіша печера

Падірак призначенна для відвідування. Багато печер мають залишки стоянки первісних людей (печера Кро-Маньон).

Узбережжя країни простягнулися на 5500 км. Порізані скелясті береги притаманні північно-західній Франції і західній частині острова Корсика. У північній частині Франції берегові лінії навпаки простягаються по прямій на багато кілометрів. На берегових кручах і скелястих островах нерідко розташовуються невеликі давні міста і замки (Мон-Сен-Мишель). Атлантичне і Середземноморське узбережжя Франції представлене переважно низинними піщаними берегами. Виключенням є знаменита Рів'єра, де переважають скелясті береги із зручними бухтами для водного виду спорту. [22, 16]

У Франції багато річок і найдовша річка Луара, вона знаменита своїми рівнинними просторами і розташованими на її берегах мальовничі середньовічні замки. Найвідоміша річка Франції – Сена, на якій стоять багато культурно-історичних центрів і в першу чергу Париж. Один з найвищих водоспадів Європи – це каскад Гаварні (висота 422 м), який розташований у верхів'ях річки Гав-де-По в Центральних Піренеях на висоті 1600 м. Тут знаходиться найвідоміший цирк Гаварні із скелястими стінами до 400-500м. Цирк – як природна чаша, утворена високими стінами гір до 1600м висотою. Вершини гір покриті снігом і льодовиками, які поступово відтають у вигляді водоспадів і струмків. Цей цирк найбільший в Піренеях і користується популярністю як один з найбільших гірських цирків Європи.[14]

Озера Франції здебільшого льодовикового і тектонічного походження і розташовані в Альпах. Гірські озера, оточені крутими схилами і вражають красиві. Найбільше і найвідоміше озеро – Женевське, воно розташовано на кордоні зі Швейцарією. Узбережжя озера – це мальовнича кліматолікувальна рекреаційна зона, де є виходи цілющих мінеральних джерел. [23]

Територія Франції має багато джерел мінеральних вод, на базі яких діють бальнеологічні курорти. В основному вони знаходяться в Центральному масиві (це курорт Віші), біля підніжжя Піреней (курорт Котре) і в Альпах (Евьян-ле-Бен на березі Женевського озера). Найсприятливіший район, як по клімату, так і по температурі води – Лигурийское узбережжя Середземного моря. Температура води з середини травня до початку листопада вище 18°, а пік купального сезону припадає на серпень, де температура води 23°.

Курорти Ніцца, Канни, Ментону, Сен-Тропе і інші складають перлинне намисто Лазурного берега Франції. Уздовж узбережжя, що простягнулося на 120 км, розташувалися готелі і пансіонати, кемпінги, резиденції, туристські села. Курорти Лазурного берега відрізняються необмеженою різноманітністю спортивного зайняття і розваг – плавання, риболовля, дайвінг, підводне полювання, вітрильний спорт, водні лижі, веслування, скелелазіння і альпінізм, піші, водні, лижні і велопоходи, верхова їзда, гольф тощо.[6]

Для Франції характерна рослинність і тваринний світ помірного поясу, на півдні Франції – з'являються субтропіки. Лісистість складає 24 %. Флора і фауна сильно змінені багатомілітарною діяльністю людини. Нині Францію відрізняє дбайливе відношення до природи. У країні безліч природоохоронних територій. Найбільш відомі розташовані на півдні Франції – Севенський національний парк (охорона природи серед середньовисотних гір Севенни, а саме царство гірських лугів, орхідей, птахів), біосферний заповідник Камарг в гирлі річки Рона (поєднання боліт, лиманів, пляжів, дюн, лісів і пасовищ; знаменитий великою кількістю птахів та гніздування), національний парк Вануаз в Альпах (охороняється горно-тундрова і гірничо-лугова рослинність і тваринний світ масиву Вануаз) [1,4].

Франція, країна з найбільш насиченими в світі монастирями, соборами, фортецями і різноманітними музеями, палацами,. І це все

майже не зазнало руйнувань. У списку об'єктів світової спадщини ЮНЕСКО у Франції налічується 35 найменувань.[29]

У кінці 2008 року під охороною знаходилося 42 310 історичних пам'ятників, з них 14 282 класифікованих і 28 028 записаних в список. 49,5 % історичних пам'ятників знаходилося в приватній власності.

Франція має добре розвинену туристичну інфраструктуру, це і заклади харчування, і готелі, транспорт, організація туристичних подорожей, реклами, забезпечення сувенірами, картами та ін..

Отже, проаналізувавши природно-рекреаційні фактори та культурно-історичні ресурси розвитку туристичної діяльності країни, можна сказати, що країни має великий потенціал в розвитку різних напрямів туризм.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ФРАНЦІЇ

2.1. Регіональний розвиток туристично-рекреаційного комплексу Франції

Територія Франції поділена на 7 туристичних районів, в які входять 1 туристичних регіонів. (таблиця 2.1) Розглядаючи туристичні райони країни, можна помітити значні відмінності в розвитку туристичної діяльності та туристичних ресурсів взагалі. Такі територіальні диспропорції призвели до того, що відповідні органи влади почали приділяти більшої уваги саме регіональній політиці в сфері туризму, з метою збалансувати розміщення підприємств туристичної галузі й робочих місць населення. [15]

Таблиця 2.1.

Туристичні райони та регіони Франції

Туристичний район	Туристичні регіони
Столичний	Іль-де-Франс, Шампань-Ардени, Бургундія
Північний	Пікардія
Західний	Нижня Нормандія, Бретань
Східний	Ельзас-Лотарингія, Франш-Конте
Альпійський	Овернь
Південно-західний	Аквітанія
Середземноморський	Прованс-Альпи-Лазурний берег, Корсика

Регіон Іль-де-Франс саме тут знаходиться столиця Франції – Париж. Цей регіон має найбільшу площу й один з найвідвідуваніших

туристичних регіонів Франції. Це самий густонаселений регіон країни, тут мешкає майже 19% населення, а це більше 12 млн чоловік. Територія регіону дуже урбанізована, хоча є і природні об'єкти: долини річок Сени, Марни, Уаз, лісові масиви і численні парки, сільськогосподарські угіддя. Серед архітектурних об'єктів, готичного стилю розташовані перлини цього напрямку – собор Нотр-Дам де Парі, базиліка Сен-Дени, абатство Руамон, замок Вэнсен, церква Сент-Эташ, Консьєржри, Свята Каплиця. В епоху відродження побудований монументальний замок Экуан. Любителям архітектури будуть цікаві Триумфальна арка в Парижі, Будинок інвалідів, Версальський палац, замки Во-ле-віконт, Фонтенбло, Рамбуйе. У романо-византийском стилі побудована знаменита базиліка Сакре-Кер на Монмартре. У испано-мавританском стилі - Велика мечеть Парижу. [18]

Рис. 2.1. Туристичні райони Франції

Сучасна архітектура добре представлена в регіоні: в Парижі це Центр Жоржа-Помпиду, Велика арка на Дефанс, Державна бібліотека Франції; а також будівлі в містах Марн-ля-Вале, Сержи-Понтуаз, Эври, Мелен-Сенар, Сен-Кантэн-ан-Ивлин. У регіоні розташовуються 8 міст, включених в список "Міст мистецтва і історії" : Париж, Булонь-Бийянкур, Этамп, Рамбуйэ, Сен-Кантин-ан-Ивлин, Понтуаз, Мо, Нуазьэль.

Більшість з самих відвідуваних музеїв регіону знаходяться в столиці: Лувр, музей сучасного мистецтва Центр Жоржа Помпиду, музей природної історії, музей д'Орсэ, музей на набережній Бранли-Жак-Ширак, музей Родена, музей мистецтва Азії Гимэ, Науково-промислове містечко; за межами Парижу - музей Ренесансу в Экуане.

Даний регіон має 4 об'єкта, що входять в культурну спадщину ЮНЕСКО: береги Сени в Парижі, палац і парк Фонтенбло, палац і парк Версаль, Провэн – місто середньовічного ярмарку. [25]

У Парижі і в регіоні постійно проходять різні фестивалі (Рок на Сені, джазові фестивалі, фестиваль гумору, Весна поетів, цирковий фестиваль, кінофестивалі та ін.) і свята.

Регіон Шампань–Арденни знаходиться на схід і півночі-сходу від Паризького регіону. Регіон розділений на 4 департаменти: О, Арденни, Верхня Марна і Марна. У регіоні протікають численні річки: Сена, Марна, О, Эсн і Мез. Щоб оберезити Паризький регіон від повеней, були зведені 4 греблі: озеро Дер – найбільше штучне озеро в Європі), Східне озеро, озеро Тапль і озеро Аманс.

На північний схід від Реймса пейзажі зеленої долини Межа змінюються невисокими (до 650 м) лісистими схилами Арденн і Аргону.

Міста-близнюки Шарлевиль і Мезьєр в 1966 році об'єдналися в одне досить велике місто Шарлевиль-Мезьєр. З історичних пам'яток міста цікаві забудована особняками XVII століття жива площа Декале, музей Артюра Рембо в старому кам'яному млині і Музей Арденн; могила

Рембо на кладовищі в західному кінці авеню Чарльза Буте, а також міська школа і Інститут лялькового мистецтва, що є організатором всесвітньо відомого Фестивалю театру маріонетка. [18]

На північ від Шарлевиль-Мезьєра можна виявити найкрасивіші скельні утворення Арденн, що мають всілякі поетичні назви, ніби "Замок Диявола", або Рок-де-ла-тур, знамените "місто ста битв" Седан, красиву звивисту долину Семуа, меморіал бійцям Опору біля Ревена, а також відмінний музей Де-ла-фори, розташований в 2 км на північ від Ренуэза, на самому краю знаменитий Арденни лісу.

У Шампань-Арденни популярними є маршрути з активними формами пересування, а також, відвідування місць виробництва шампанського, чим регіон дуже славиться. Також гідні відвідування міста Труа, Эпернэй і долина Марны, Реймс [38].

Регіон Бургундія розташований в центральній-східній частині Франції. До її складу входять чотири департаменти: Йон, Кот-д'Ор, Ньевр, Сона-и-Луара. Назва регіону сталася від імені племені бургундов, що мешкали на цій території в епоху Каролінгов. Столиця регіону – Дижон. Територія регіону чітко ділиться на декілька географічних зон. Нижня Бургундія на півночі регіону – це зона рівнин, що включає Сенонэ і Від. Район з річкою Сена на сході характеризується рівнинами, покритими луками і полями. Бургундські плато перетинають увесь регіон з північного заходу на південний схід. У зоні розташування лісового масиву Морван поширено тваринництво. На півдні регіону – в Маконнэ територія різноманітна і тут одночасно практикують тваринництво і виноробство. [18]

У Бургундії добре розвинений туризм, який дає значний дохід в казну. Туристичним успіхом користуються гастрономія, мистецтво, озера, канали і річки заповідника Морван.

З півночі на південь регіон перетинають виноградники. Популярними в регіоні є виноробні туристичні маршрути : "Дорога кращих вин", "Дорога Маконнэ" або "Дорога Каменю і Вина".

У Бургундії розвинені майже всі види туризму: пішохідні походи, вітрильний спорт, рафтинг, велосипеди, риболовлю, кінну їзду, спелеологію. Більше 1200 км судноплавних річок і каналів. Регіон знаходиться в центрі басейнів трьох найбільших річок Франції : Сени, Луари і Рони, вони сполучені між собою каналами. [33]

Регіон Пікардія (або О-де-Франс – «Верх Франції») – до складу регіону входить Пікардія та Нор-Па-де-Кале. Назва не випадкова: регіон знаходиться на півночі країни. Західна його частина омивається водами Ла Манша, Опаловий берег – Північним морем. На сході регіон граничить з Бельгією.

Пікардія мало відомий регіон, але відіграє важливу функцію – транзитне пересування. Через нього проходять важливі торгово-транспортні шляхи. Але Північний район характеризується багатим природним культурно-історичним потенціалом, що є необхідним для подальшого розвитку туристичної галузі. Пікардія багата на готичну архітектуру та багате культурно-історичне минуле.

Нор-Па-де-Кале, з точки зору відвідування туристів, це 8-й регіон у Франції. Найбільше сюди приїжджають самі французи – жителі столичного регіону. Але і іноземців також досить, особливо з сусідніх країн – Бельгії і Англії. Найпопулярніший туристичний об'єкт – державний центр по вивченню моря Навсіка – це науково-технічний центр, присвячений морю і його вивченню; тут зібрані спеціалізовані фільми і медиатека, проводяться виставки, конференції, педагогічні програми. Названий центр на честь принцеси Навсікаї з грецької міфології, про зустріч цієї принцеси з Одисеєм оповідає Гомером. [18]

Друге за популярністю місце називають другим Лувром – це музей Лувр-лан, розташований в містечку Лан. З природних об'єктів туристів

найбільше притягає Опаловий берег, куди приїжджають на пляж для ідеального сімейного відпочинку. Це дрібний м'який пісок і можливість зайнятися водними видами спорту.

Нор-Па-де-Кале в списку світової спадщини ЮНЕСКО. У списки світової спадщини ЮНЕСКО включені такі об'єкти регіону, як: 17 беффруа (дзвіниці – сторожові вежі); Фольклорне свято "Хід гігантів і драконів"; цитадель міста Аррас (класифікована в категорії "Фортифікації Вобана"); архітектурно-природний комплекс шахтарського басейну Нор-Па-де-Кале.

Регіон Нижня Нормандія простягнувся уздовж узбережжя Ла-Маншу. Велика протяжність пляжів, м'який морський клімат сприяли розвитку активного туризму та пляжному відпочинку. Нормандська Швейцарія – це частина регіону Нормандії, яка отримала таку назву внаслідок схожості свого рельєфу, поцяткованого численними річечками з Швейцарією, що дає можливість займатися водними видами спорту, альпінізмом, риболовлею і пішими походами. Абатство Мон-Сен-Мишель, містечко з вузькими звивистими вуличками, яке розташоване на вершині гори Мон-Сен-Мишель. В одному селі Нормандії перед туристами представляється дом-музей відомого французького художника Клода Моне. Маєток славиться своїми розкішними садами і ставками в японському стилі. [35]

Цей регіон забезпечує культурно-пізнавальний туризм у всьому західному туристичному районі, завдяки своїй насиченій історії, особливій культурі, та об'єктами культурної спадщини ЮНЕСКО.

Регіон Бретань – перший за відвідуванням туристів регіон Франції. Він розташований на величезному півострові на заході Франції. Це регіон з найпротяжнішим узбережжям в 2730 км по Атлантичному океану.

Регіон дуже різноманітний. Це і Смарагдовий берег, що простягнувся по тій і іншій стороні мису Фреэль, бухта Сен-Брик – 5-а

у світі по амплітуді приливів і відливів. Бухта Сен-Бриек з сотнями видів птахів, мідіями і ловом черепашок Сен-Жак є національним заповідником. На узбережжі Гоэло знаходяться найвищі кручі Бретані з чудовою долиною Лефф.

Узбережжя Рожевого граніту розташоване між Перро-Гиреком і Треберденом. 7 островів загальною площею в 40 га (Рузик, Мальбано, Боно, Плоский острів, Тюленячий / острів Черниці, Сер і Костан) – це найбільший пташиний заповідник на усьому французькому узбережжі. Ці острови знаходяться під захистом ось вже 80 років і дають притулок більше 15000 пар гніздових птахів. Острів Бреа, який також називають Квітковий острів, особливо улюблений туристами, оскільки тут прокладені численні туристичні маршрути. Бретань є першим регіоном по кількості туристів, відпочивальників на березі моря. Легендарний ліс Броселіанд, де жили великий чарівник Мерлін і лицарі Круглого столу. На сході регіону, на кордоні з Нижньою Нормандією знаходиться найкрасивіша бухта Мон Сен-Мишель, включена в список спадщини ЮНЕСКО. [32]

Регіон Ельзас – Лотарингія – східні області Франції, схожість цих областей походить з історії спільного проживання німців та французів, коли контроль вівся то з одноєю областю то іншою.

Ельзас вважається найменшим регіоном Франції, що розташувався у північно-східній частині Франції. В своєму підпорядкуванні має два департаменти Нижній Рейн на півночі і Верхній Рейн на півдні. З географічної точки зору тут розташувалась велика долина Рейну і Іля, заповідні заболочені місцевості Рьєда, великі лісові зони Ар, або Хардт, гірське пасовище і ліс Вогез. Навколо міста збереглися середньовічні замки: Дамбах-ла-Виль, що добре зберігся, руїни замку Кинцхайм (використовується як притулок для хижих птахів) та замок Оденбур найбільш відвідуваний туристами.

Місто Мюлуз – велике індустріальне місто, яке довгий проміжок часу було столицею ткацької справи Франції. У місті можна відвідати музей друку на тканинах та дізнатися всю історію розвитку цього ремесла. Не так давно оновлений та об'єднаний музей залізниць і автомобілів. [21]

Лотарингія знаходиться на північному сході Франції. Територія регіону представлена здебільшого рівнинами, але на заході розташувалися гори Аргон і Мез. Саме це і забезпечує зимовий відпочинок для любителів лижної їзди рівнинні траси, кросс-кантри, траси більше 1000 км.

Регіон Франш-Конте – південно-східна частина Франції знаходиться в альпійській зоні. Регіон поділений на департаменти Юра (Жура), Савойя, Альпи, Дром і Изер майже цілком покриті складною вязью гірських хребтів, нагорий, гірських долин і озер, обрамлених древніми змішаними лісами, альпійськими луками і високогірними пустками. Це один з наймальовничіших районів країни, що помітно відрізняється від іншої території Франції як за своїми природно-кліматичними умовами, так і по етнічному складу населення, архітектурі і кухні. Юра дуже багатий на мінеральних джерела і соляні поклади, а в районі Арк-э-Сенан навіть розташовані старі соляні копальні, що мали колись статус "королівських", що входять зараз в Список Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. [19]

На південь від Понтарлье лежить переконливий замок Де-Жо (XI - XVII вв.), до модернізації якого також доклав руку Вобан. Тут варто відвідати Будинок-музей живописця Гюстава Курбе. На південь від Безансона лежить містечко Арбуа – винна столиця Юри і батьківщина Луї Пастера. Ще південніше, біля західного підніжжя Юри, розташований Лон-ле-Соньє – спокійне містечко, що буквально вибухає фейєрверками і музичними представленнями в липні. Красиві куранти на центральній площі Ла-Либерте кожен годину награвляють "Марсельезу".

Також можна відвідати Муніципальний археологічний музей і древні соляні шахти, лікувальні мінеральні ванни Салинь в парку Едуарда Генона, художній музей на старій сироварній фабриці, а також побачити статую Лиля роботи Фредеріка Бартольди (вважається, що саме ця робота майстра є прообразом для знаменитої статуї Свободи в Нью-Йорку).

На південь від Шампаньоля починається найкрасивіший Озерний край, багатий ущелинами і водоспадами, крихітними пляжами по берегах озер і безліччю маленьких сіл з дуже характерними для цих місць церквами з мозаїчними куполами. Візитна картка цих місць – водоспади Ерисон – сім каскадів, що спускаються за 3 км русла річки майже на 300 метрів. Трохи вище, за красивим дубовим лісом і полями диких нарцисів, лежить ще один водоспад – Гран-Со (висота 60 м), дещо дрібніших каскадів і декілька мальовничих невисоких гір, навколо яких взимку відкриваються лижні курорти.

Регіон Овернь – це історична провінція і адміністративний регіон Франції, розташований в самому центрі країни і в середині Центрального масиву. Щорічно регіон відвідує більше півмільйона іноземних туристів. Цьому сприяють: красива природа, термальні джерела і лікарні, гірськолижні станції, історичні пам'ятники і музеї і знамениті на весь світ сири. Регіон ділиться на чотири департаменти: Альє, Канталь, Верхня Луара і Пюи-де-будунок. [13] Овернь знаменита передусім своїми рельєфами, гористою місцевістю і численними термальними джерелами. І, якщо індустрія в регіоні майже не розвивається, то екологічний туризм тут, навпаки, процвітає. На території регіону розташовані три великі вулканічні масиви він представлений як парк «Вуканія», який включає себе 80 вулканів, що простяглися майже на 35 км.

Овернь регіон, який славиться своїм успіхом, тричі приймаючи на своїй території зимові Олімпійські ігри. Взагалі туристична галузь в

цьому регіоні почала розвиватися в 60-70-і роки, цьому сприяла програма по створенню центрів для зимових видів спорту. На сьогодні країна має найбільшу в Європі гірськолижну зону «Три долини». Це 11 гіськолижні станції, 190 підйомників, термальні курорти, понад 600 км обромлених трас. На зміну гірськолижному виду відпочинку приходять екологічний туризм, в цьому регіоні А гордість альпійського району – це бальнеологічний курорт Віші. [36]

Регіон Аквітанія – регіон на південному заході Франції, що складається з п'яти департаментів: Дордонь, Жиронда, Ланды, Ло-и-Гаронна і Атлантичні Піренеї. У Акватанії дві великі річки – Дордонь і Гаронна. Атлантичний океан омиває регіон із заходу, тут берегова лінія протяжністю майже 270 км. Її називають "срібний берег". Особливості кожного департаменту відбиваються також в традиційних архітектурних будівлях, що розрізняються в різних місцях регіону. Регіон характеризується пляжним та екологічним туризмом, екстремальним (рафтинг, сплави на каное), пішохідні маршрути, кінні і велосипедні тури різних категорій складності, пара планеризм, але південний захід Франції – це в першу чергу виний туризм. Аквітанія – перший виноробницький регіон Франції, що виробляє чверть вина в країні. Виноградник Бордо – найзнаменитіший не лише в регіоні, але і в усій країні. [31]

Регіон Прованс-Альпи-Лазурний берег розташований на південному сході Франції. На півдні омивається Середземним морем. Регіон з багатою історією і спадщиною, красивими і різноманітними пейзажами, з величезним туристичним потенціалом. Найбільш розвинений вид туризму в цьому регіоні пляжний, сюди приїжджають не тільки купатися у водах Середземного моря, а й зайнятися парусним спортом, віндсерфінгом, підводним плаванням, водними лижами. Найвідомішими курортами Середземномор'я Канни та Сен-Тропе. [21]

Французьке Середземномор'є поділяється на дві зони у природньому контексті: східну зону та західну зону. Східна зона має низовинний характер з косами та лиманами. Мілина в цій території не дає можливості будувати порти, це і стало наслідком того, що міста стали туристичними центрами. Західна зона або Лазурний берег, утворений приморськими Альпами з мальовничими ландшафтами та численними бухтами. Тут розвинені всі умови для занять верховою їздою, гольф, піші, велосипедні прогулянки, теніс. [11, 18]

До складу регіону входить заповідник Камарг розташований в дельті річки Рона недалеко від Середземного моря. Це державний заповідник в 6500 га, в якому живуть емблематичні види тварин – камаргские коні і буйволи, рожеві фламінго. Біля села Сийян-ля-каскад розташоване озеро, куди вливається 44-метровий водоспад (один з найкрасивіших у Франції). Самий відвідуваний міст у Франції – Міст Гард. Спадщина римської епохи. Міст гарний сам по собі, а в окрузі прокладені туристичні стежини. До списку світової спадщини ЮНЕСКО внесений історичний центр Авіньйона. Він складається з палацу пап, єпископського комплексу і моста Авіньйона. У липні в місті проводять театральний фестиваль. У місті Екс-ан-Прованс налічується більше 150 приватних особняків у флорентійському стилі.

Регіон Корсика – це острів та регіон Франції, розташований в Середземному морі. Корсика має особливий регіональний статус, офіційна назва цього адміністративного утворення – Територіальна спільнота Корсика. До її складу входить два департаменти Верхня Корсика та Південна Корсика. Острів відомий своїми мальовничими пейзажами.

Утворені скелями вулканічного походження і кручами з рожевого граніту – Бухти Пиана. До речі, кручі з рожевого граніту можна зустріти тільки в трьох місцях на планеті: тут, на Корсіці; на Березі Рожевого граніту у Бретані (Франція) і в Китаї. [12] До рифів можна дійти пішки, а

любителі пригод зможуть зробити фото на вершинах Пианы. Ліс Виззавона є частиною заповідника і знаходиться між двома гірськими масивами – Монт д'Оро і дю Ренозо. Рудий острів розташований на півночі острова і отримав ім'я від свого забарвлення. Тут прекрасні пляжі. Історія Корсіки багата на події від античності через середньовіччя аж до часу, коли вона стала частиною Франції. Ви знайдете безліч підтверджень цьому на узбережжі. Аяччо – приклад культури корсіканського міста з його фортецею і ринками, різними місцевими ремеслами. Старовинні квартали і фортеці знайдуться і в інших містах острова. Вони розташовані як уздовж узбережжя, так і в глибині острова, наприклад, Корт – колишня столиця Корсіки. Бальнеологічний курорт на сході острова з пляжами виняткової краси, Санта Жулія або Калу Роса. [34]

Отже, країна добре забезпечена природно-рекреаційними ресурсами та представлена всіма видами туризму.

2.2. Динаміка розвитку туристичної сфери Франції

Туризм має вагомий вплив на такі галузі господарства, як транспорт, зв'язок, архітектура, будівництво, сільське господарство, народні промисли, торгівля, виробництво товарів народного споживання. В багатьох країнах і регіонах туризм є основним джерелом прибутків. Найбільші прибутки отримують країни Західної Європи та США. Згідно з прогнозами експертів Всесвітньої туристичної організації (ВТО), на початку XXI століття обсяги міжнародного туризму зростатимуть щороку в середньому на 4 %. [38] Як очікується, на перше місце за кількістю прийому іноземних туристів вийде Китай, який оголосив себе «туристським тигром» (137 млн. туристів без Гонконгу).

За ним найбільшими країнами, що приймають туристів, стануть США, Франція, Іспанія, Італія, Велика Британія, Мексика, Гонконг, Росія, Чехія.

Міжнародний туризм стає все більш важливим фактором економічного розвитку деяких регіонів. Він спонукає до бурхливого росту промислової активності. Ця перспективна галузь буде й надалі жваво розвиватись та залишатиметься провідною галуззю в сфері послуг країни. [45] Міжнародний туризм як вид економічної діяльності має наступні особливості: на відміну від зовнішньої торгівлі заснований не на обміні товарами і послугами, а туристами. З ростом зайнятості в сфері туризму зростають прибутки населення і підвищується рівень добробуту нації. За прогнозами експертів, бурхливий розвиток міжнародного туризму буде продовжуватися і далі. [36]

Наявність ресурсного потенціалу, навіть найбагатшого, недостатньо для розвитку туризму. Разом з природним і історико-культурними чинниками важливою передумовою туристської діяльності є високий рівень соціально-економічного розвитку країни. Франція – одна з провідних західних держав (рис. 2.2.). У ній досягнутий високий рівень матеріального добробуту населення. І цей досягнутий рівень життя населення знаходить відображення в прогресивній структурі споживання, в якій туризм займає важливе місце. Більше 65% французів щорічно проводять відпустку зовні удома. У країні створена сучасна інфраструктура туризму. У туристський сектор вкладаються значні інвестиції. [46]

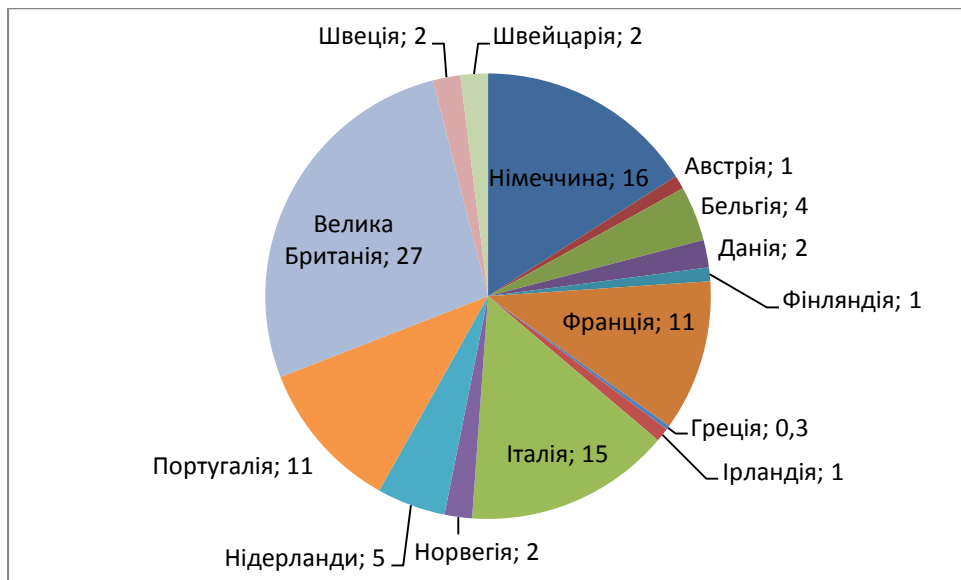

Рис.2.2. Розвиток туризму у країнах Європи, у %

У 2017 році прямі доходи у ВВП від туризму склали 8,6%, а доходи в Іспанії – відповідно 6,8 і 18,2%; у Франції. – 4,1 і 10,9%; в Хорватії – 8,5 і 19,0%.

Таблиця 2.2.

Прямі доходи у ВВП від туризму деяких країн
за період 2017-2019рр.

	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Австралія	8,6	12,3	15,3
Хорватія	8,5	11,9	19,0
Іспанія	6,8	9,0	18,2
Франція	4,1	6,7	10,9

Такий дохід від міжнародного туризму у Франції, пояснюється коротшим перебуванням туристів у Франції: ті хто приїжджають до Європи прагнуть відвідати і сусідні, не менш привабливі країни. До того ж французький турист більше сімейний, ніж діловий, що також пояснює менші витрати туристів у Франції. [21]

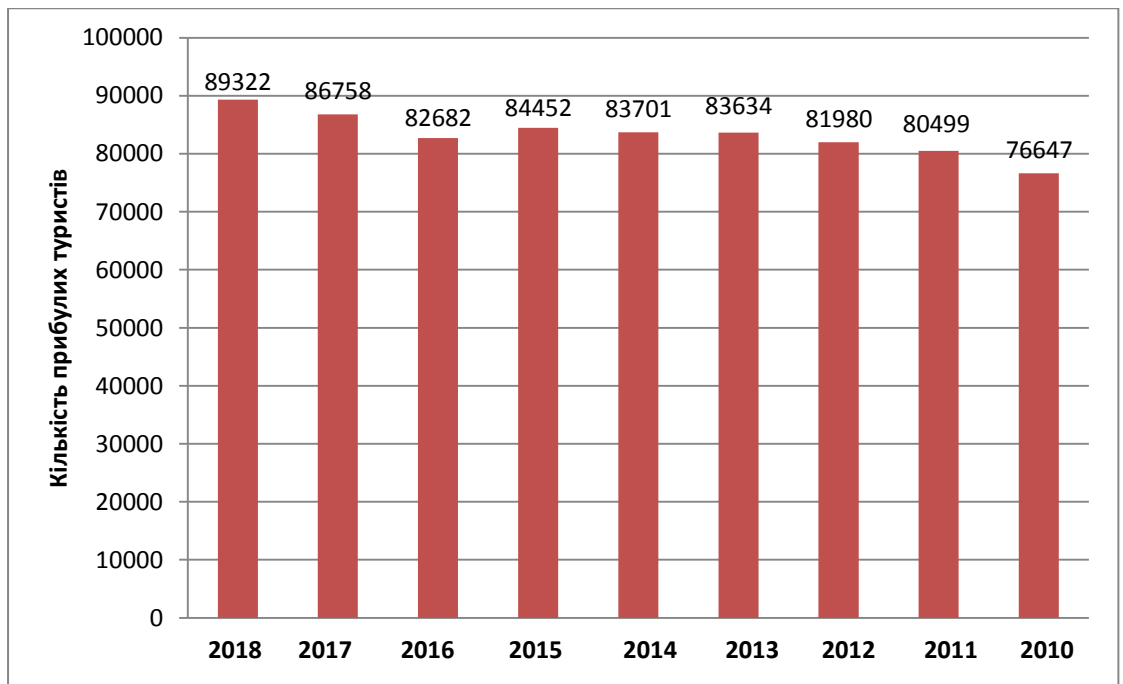

Рис.2.3 Показники прибуттів міжнародних туристів у період з 2010-2018 рр. (тис.) [45]

Франція є першим туристичним напрямом у світі. У 2018 році материкову частину країни відвідали 89,4 млн іноземних туристів. Ця цифра перевищила показник 2017 року на 3%. Туризм є ключовим сектором французької економіки. У міжнародному масштабі туристичний сектор розвивається стрімкими темпами. За даними Всесвітньої туристської організації (ЮНВТО) число міжнародних туристів склало 1,2 млрд в 2016 році і, як очікується, досягне 1,8 мільярда до 2030 року. [39]

Сьогодні не має жодної країни яка б так притягувала туристів як Франція. Для того щоб визначити показник внутрішнього попиту використовують показник кількості населення, ВВП на душу населення, кількість місць проживання та інші. [47] Країни з високим внутрішнім попитом Франція, Великобританія, Німеччина, Ірландія та ін. Міжнародні обміни частіше відбуваються між країнами, які мають схожі на умови прийому та обслуговування гостей. Прихильність до тих чи інших типів організації відпочинку досить суттєво відрізняється по

країнах. Можна навіть говорити про національні вподобання типів відпочинку.

Таблиця 2.3.

Цілі подорожей туристів у деякі країни, у %

Країна	Відпочинок	Бізнес	Інше
Німеччина	80	11	9
Велика Британія	76	15	9
Франція	64	12	24
Італія	73	18	9
Нідерланди	83	10	7
Бельгія	82	9	9
Іспанія	62	25	13
США	37	33	30
Канада	57	16	27
Японія	78	11	11

Приблизно рівний показник до розміщення в готелях зберігають жителі майже всіх країн – в межах 52-62 %. Однак є два винятки: 88 % японців обирають готель.(таблиця 2.4). У голландців готель як засіб розміщення займає більш скромне місце – лише 38 %. Зате вони є лідерами у виборі кемпінгу (20 %). З року в рік зростає кількість туристів, які мають друге житло в інших країнах. [28] Це не обов'язково власний будинок, розкішна вілла, а можливо тільки скромна однокімнатна квартира в багатоквартирному будинку, так звана студія. Так чи інакше, відпочинок у власному будинку за межами рідної країни проводять 33 % громадян США, 23 % – Нідерландів, 18 % – Великобританії. Ті, хто бідніший, обирають відпочинок в гостях у знайомих і родичів. Таких міжнародних туристів набирається серед голландців до 15 %, французів – до 22 %. Розподіл туристів за вибором засобів розміщення значною мірою пов'язаний з їхнім особистим статусом. [39, 26]

Таблиця 2.4.

Прихильність до різноманітних видів розміщення % [9]

Країна	Готель	У друзів	Власний будинок	Кемпінг	Інші види
Німеччина	57	18	13	7	5
Велика Британія	52	19	18	2	9
Франція	54	22	4	4	16
Італія	56	21	8	7	8
Нідерланди	38	15	23	20	4
США	62	-	32	-	6
Японія	88	6	3	-	3

Відпочинок у містах явно приваблює японців – 51 %, іспанців – 33 %, французів – 25 %. В подорожах країнами проводять свою відпустку жителі Італії – 41 % та Франції – 32 % . Приблизно рівну прихильність до розміщення в готелях зберігають жителі майже всіх країн – в межах 52-62 %. (таблиця 2.5.)

Таблиця 2.5.

Відпочинок туристів, у % [40]

Країна	На пляжі біля моря	У містах	В подорожах по країнах	У передмістях та селах
Німеччина	32	16	13	11
Велика Британія	46	12	15	9
Франція	26	25	32	-
Італія	25	11	41	-
Нідерланди	27	10	13	10
Бельгія	35	-	13	17
Іспанія	20	33	16	-
Японія	21	51	10	-

Франція є першим туристичним напрямом у світі. У 2018 році материкову частину країни відвідали 89,4 млн іноземних туристів. Найбільш відвідувані місця країни представлені на рис. 2.4.

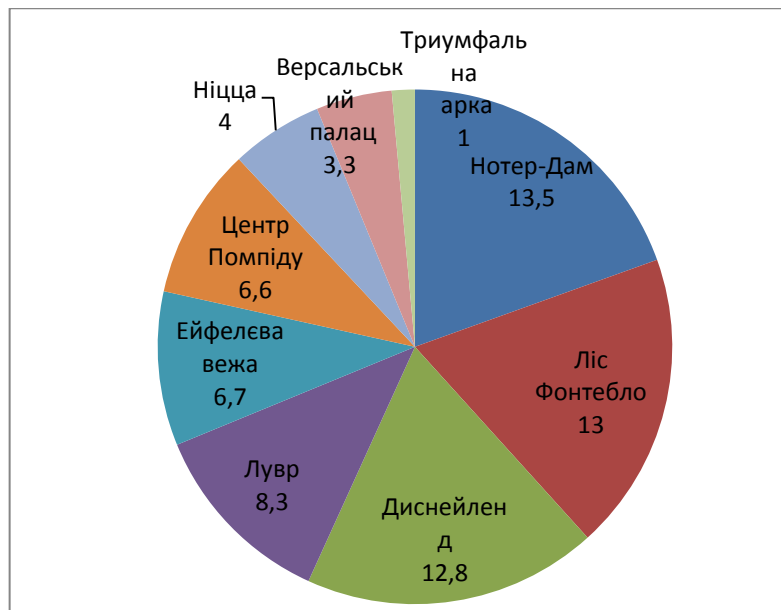

Рис.2.4. Найбільш відвідувані туристами місця Франції, за 2018 рік (тис.) [40,41]

Ця цифра перевищила показник 2017 року на 3%. Туризм є ключовим сектором французької економіки, він складає близько 8% ВВП, 56,24 млрд євро доходу і забезпечує 2 млн прямих і непрямих робітників місць. У міжнародному масштабі туристичний сектор розвивається стрімкими темпами. За даними Всесвітньої туристської організації (ЮНВТО) число міжнародних туристів склало 1,2 млрд в 2016 році і, як очікується, досягне 1,8 мільярда до 2030 року. [42]

Зважаючи на важливе значення туристичного сектора, держава для розвитку цього стратегічного сектора уряд приділяє пріоритетну увагу галузі. У липні 2017 року прем'єр-міністр провів першу нараду Міжвідомчого радого з туризму за участю 17 членів уряду, депутатів і інших виборних осіб і фахівців галузі з тим, щоб представити план дій уряду в області туризму, управління яким було доручено Міністерству Європи і закордонних справ.

РОЗДІЛ 3.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ФРАНЦІЇ

Франція одна з країн світу, яка має високорозвинену економіку. Потужна індустрія і високотехнологічне виробництво дозволяють Франції створювати туристські проекти будь-якої складності.

Францію можна сміливо назвати країною-лідером за кількістю прибутих туристів. Після закінчення Другої світової війни країна почала працювати над залученням іноземних туристів. Для цього почали використовувати певний комплекс заходів, що і дало можливість Франції стати першою країною в Європі, яка проголосила політику «відкритих дверей».[8] Дуже швидко відбудовувалось готельне господарство. Тоді був введений «туристський курс» обміну іноземної валюти. Одним із заохоченням туристів були залізниці, туристу надавали знижку та пільги на проїзд потягом. Але навіть не зважаючи на пільги, Франція вважалась однією з дорогих країн світу для туристів. Саме це і сприяло зменшенню кількості днів перебування в країні іноземних туристів. Разом з тим більшість французів почали виїждати за кордон, тим самим збільшилися туристичні витрати, ніж приріст доходу від міжнародного туризму. [43]

Зниження економічних показників туризму, викликало занепокоєння влади. Саме тому в програмі соціального та економічного розвитку на 1966-1970рр. був створений спеціальний розділ для виявлення заходів заборони збільшення дефіциту туристичного балансу. Це ряд заходів, щодо зменшення виїздів французьких туристів за кордон та збільшення прибутих іноземних туристів. Почали функціонувати спеціальні навчальні заклади для підготовки кадрів в сфері туризму, особливу увагу приділяли для покращення доріг автомобільного транспорту. [4]

У Франції питанням регулювання туристичного ринку займається Державний секретаріат з питань та управління туризмом. Крім того, є ряд органів, що беруть участь в управлінні туризмом «із правом дорадчого голосу».[3] Вони забезпечують фінансування, управління, регулювання у сфері туризму:

– «Maison de la France» («Будинок Франції»), – асоціація місцевих туристичних адміністрацій, турфірм, засобів розміщень, а також деяких туристичних об'єктів (парків, музеїв, замків). Усього до асоціації входить більше 800 представників усіх рівнів. Метою якої є рекламування туристичного продукту по всьому світі. [5]

– «ODIT France», який відповідає за аналітику туристичного ринку, дає прогнози та рекомендації щодо заходів, які треба проводити для розвитку галузі.

– Фонду соціального страхування – це фонд через який можна кожного року отримувати спеціальний «ваучер» для відпочинку.

Всі ці підрозділи отримують безпосередню допомогу від держави, регіонів, департаментів, місцевої влади та від приватних компаній, що займаються туристичним бізнесом. [11]

Управління туризмом на регіональному рівні у Франції сформований комітетами з туризму, які об'єднують місцеві уряди в окремих провінціях країни. Фінансування комітету забезпечує регіональна влада. Завдання комітету з туризму це просування регіону на туристичному ринку та розробка методів для подальшого розвитку туризму. [13]

Позитивні зрушення у розвитку туристичної сфери обумовлені певними фактами, такі як:

– вигідне географічне положення: країна має виходи до теплового Середземного моря, холодного – Північного моря та омивається водами Атлантичного океану;

- територія країни має дві гірські системи – Альпи й Східні Піренеї, що відкриває можливості для зимових видів туризму;
- Франція має велику площу, але невелику щільність населення (107 осіб/км²), це і сприяє приймати велику кількість туристів;
- лікувально-оздоровчі курорти Франції, завжди популярні серед туристів ще з ХІХ століття;
- Франція багата на різноманітні культурно-історичні пам'ятки;
- в країні має добре розвитий бізнес-туризм, так як є центром ділового співробітництва багатьох країн світу; [10]

Протягом багатьох років Франція була на першому місці у світі за популярністю туристичних напрямків, третє місце – за доходами від іноземних туристів та четверте – по видатках. Зараз Франція займає третє за позитивним сальдо туристичного балансу – це 17,5 млрд. доларів.

Туризм у Франції зародився ще ХVІІІ столітті і був доступним тільки заможним представникам буржуазії, вони відвідували курорти Віші, Ніццу, Вігтель, Канни, Довіль, Біарриц. Популярним на той час були поїздки з метою вивчення мов, та заради підвищення престижу. [12]

Франція – стала учасницею Шенгенського візового простору, що сприяє збільшенню туристопотоку в країну. Країна має добре розвинений транзитний туризм, так як знаходиться на перетині доріг Півночі на Південь. Туристи які їдуть до – Німеччини та Великої Британії, а також на відпочинок в Іспанію та Італію, перетинають територію Франції, зупиняються в країні на деякий час. [27]

Однак, незважаючи на високий рівень розвитку французького туристичного ринку, існує ряд проблем, найважливішими з яких є:

- країна страчає свій імідж на туристичному ринку із за національних страйків, терористичних актів екстремістських

організацій, що не завжди задовольняє потреби туриста у виборі місця та часу відвідування та передування в країні;

– спостерігається падіння відвідуваності країни, а саме його довгострокові перебування туристів. Першою причиною такого явища є збільшення короткотривалих розважальних відвідувань, а ніж довгострокової рекреаційної подорожі. Особливо це відбувається в міжсезонний період, що пов'язано з високою вартістю послуг та низькою якістю обслуговування місцевого персоналу. [2]

На сьогодні, органи державного управління туризмом Франції, розробляють комплекс заходів щодо залучення туристів на довгострокові подорожі. Велике значення приділяється рекламі за рубежом і займаються більш активним просуванням на світовий ринок туристичних продуктів своєї країни. [13]

Отже, туризм для Франції є одним з найголовніших аспектів регіональної політики. Розвиток туристичної діяльності сприяє згладжування територіальних відмінностей у країні, зміцненню її цілісності. І у зв'язку з цим політика Франції в галузі туризму розвиває цю діяльність не тільки в тих районах де ц безпосередньо вигідно при залученні туриста, але й в тих районах котрі лише забезпечують людей робочими місцями для реалізації туристичного продукту та послуг.

ВИСНОВКИ

Успіх Франції як туристичної супердержави обумовлений низкою факторів, головними серед яких є наступні: вдале географічне розташування; на території країни знаходяться дві гірські системи – Східні Піренеї й Альпи (з найвищою вершиною Європи – горою Монблан), що дозволяє розвивати зимові види туризму; Франція має значну територію, і в той же час невелику по європейських мірках щільність населення (107 осіб/км²), завдяки чому може приймати потужні туристопотоки з інших держав; французькі лікувально-оздоровчі курорти, які знамениті ще з XIX століття, користуються постійною популярністю у туристів зі всього світу; країна багата на культурноісторичні ресурси, визначні пам'ятки; сучасна Франція – центр ділового співробітництва багатьох країн світу, що сприяє розвитку бізнес-туризму; столиця Франції – Париж приваблює туристів, як місто високої моди, тонких парфумерних ароматів і невибагливої романтики.

Таким чином, Франція пропонує різноманітні туристичні продукти практично на будь-який смак. Внесок туризму в економіку Франції досить значний і характеризується наступними показниками: створює 7% внутрішнього валового продукту країни, забезпечує зайнятість 2,5 млн осіб. У рейтингу з популярності туристичних напрямків протягом багатьох років Франції належить 1 місце у світі, по доходах від іноземного туризму – 3 місце, а по видатках – четверте. У цей час Франція має третє за розміром позитивне сальдо туристичного балансу – 17,5 млрд доларів, поступаючись з цього показника тільки Іспанії, та США.

Франція є потужним рецептивним туристичним ринком світу, який характеризується наступними основними рисами:

- високим туристичним іміджем держави. Франція є найстарішою туристичною дестинацією у світі.

- велика різноманітність французького національного турпродукту. Широка палітра туристичних визначних пам'яток включає можливість відпочинку і розваг на морських і океанічних узбережжях, заняття зимовими видами туризму, культурно-пізнавальні поїздки, сферу ділових інтересів, відомі лікувально-оздоровчі здравниці тощо.

- неповторність і розмаїтість всіх регіонів Франції. Кожен регіон даної держави індивідуальний схожий на окрему країну, має свої традиції, звичаї, кухню, навіть іноді свою власну мову або місцевий діалект.

- дбайливе відношення держави та самих французів до історії й культури та бажання прославити свій край, прагнення рекламувати свою місцевість як історичну визначну пам'ятку для залучення туристів. Всі значні історичні місця у Франції відреставровані й утримуються в ідеальному порядку.

- Франція – учасниця Шенгенського візового простору, що додатково сприяє росту туристопотоку в цю країну, особливо з європейських держав.

- розвиток транзитного туризму. Франція знаходиться на перетинанні доріг з Півночі на Південь, завдяки чому в ній розвинений транзитний туризм із основних країн-постачальників європейських туристів – Німеччини та Великої Британії, а також інших північних держав, жителі яких, їдучи на відпочинок в Іспанію та Італію, проїжджають по території Франції, зупиняючись в ній на деякий час.

Однак, незважаючи на високий рівень розвитку французького рецептивного туристичного ринку, тут існує ряд проблем, найважливішими з яких є наступні:

- Туристичному іміджу країни шкодять безладдя, які періодично виникають у Франції, національні страйки та терористичні акти екстремістських організацій.

- Середня тривалість перебування іноземних туристів у країні падає. Головною причиною цього є значне збільшення короткострокових розважальних відвідувань замість тривалої рекреаційної подорожі. Так, наприклад, спостерігається падіння відвідуваності, особливо в міжсезоння, ніколи престижного Блакитного берега, що пов'язано із занадто великим підвищенням вартості обслуговування, а також зі зниженням рівня обслуговування з боку місцевого персоналу.

- На французькому туристичному ринку намітилася тенденція до невідповідності ціни та якості турпродукту. Франція є дорогою країною для тих туристів, які бажали б провести в ній свою відпустку, тобто залишатися на значну кількість днів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агеєва О.А. Туристські фірми Франції. – К.: МАУП. – 2010. – 165 с.
2. Александрова, А.Ю.: Международный туризм. / А.Ю. Александрова -М.: Издательство: Аспект Пресс, 2004. – 464 с.
3. Алексеева Ю. В. Державне регулювання розвитку туристичної галузі України в контексті досвіду Франції // Одеса, 2010. – 52с.
4. Андрійчук В.Г., Вериженко І.О. Двосторонні відносини з країнами-членами Євросоюзу як каталізатор євроінтеграції // Моделі та стратегії євроінтеграції України: економічний і правовий аспекти: Збірник матеріалів ІХ Міжнародної науково-практичної конференції, 30 травня 2006 року. — К.: УАЗТ, 2006. — С. 242—245.
5. Аріон О. Географія туризму: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. — К. : ВГЛ «Обрії», 2009. — 172с.
6. Бовсуновская А. География туризма: Учеб. пособие / Донецкий ин-т туристического бизнеса. — Донецк : ДИТБ, 2002. — 410с.
7. Болотина Е. В. Организационные основы французского муниципального управления: монография / Е. В. Болотина. — СПб., 2006. — С. 6.
8. Брагін Д.Ю. Визначні пам'ятки Парижу. – К.: МАУП. – 2015. – 70 с.
9. Васильєв Д.А. Розвиток французького туризму. К.: КНУ ім. Т.Шевченка. – 2004. – 186 с.
10. Васильєв Д.А. Франція. – К.: РНМК. – 2002. – 283 с. Власова М.В. Франція: туристичні маршрути. – К.: Либідь. – 2006. – 188 с.
11. Все страны мира. [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://www.stranymira.com/2007/02/15/page,2,francija.html>/Франция.
12. Гаврилюк С. П. Конкуренентоспроможність підприємств на ринку туристичних послуг: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук:

- спец. 08.06.02 / Гаврилюк Світлана Павлівна; КНТЕУ. — Київ, 2001. — 285 с. — Бібліограф.: С. 187—199.
13. Галасюк С.С. Основні напрями туристичного розвитку Франції [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/galasjuk3.htm
 14. География международного туризма. Зарубежные страны: Учеб. пособие/ Л. М. Гайдукевич [и др.]. — Минск: Аверсэв, 2003. — 304 с.
 15. Головата К.В. Франція // Питання економіки. — 2006. - №6 — с. 49-55.
Гольдін А.А. Український туризм. — К.: Либідь. — 2006. — 221 с.
 16. Графова І.О. Розвиток сільського туризму в Європі. Франція // Економіка АПК. — 2007. — № 7.- С.148-152
 17. Зленко А. та ін. Україна і Франція: нариси багатовікової історії відносин. — Львів, 2001. — С. 161.
 18. История развития туризма. Крупнейшие горнолыжные курорты Франции URL: <http://pleiada.net/info/article-150/#metka2.html>
 19. Кабушкин Н. И. Менеджмент туризма: Н. И. Кабушкин — 2-е изд., перераб. — Мн.: Новое знание, 2001. — 432 с.
 20. Карепанов, С. Холодная Франция / С. Карепанов // Ландшафтный дизайн, 2012. - № 3. - С. 34-41.
 21. Конверсо К. Лазурный берег. - Милан.: KINA, 2000. - с 64.
 22. Косолапов А. Б. Туристское страноведение : Европа и Азия / А. Б. Косолапов. — М.: КНОРУС, 2005. — 400 с.
 23. Кусый И.А., Стамбулян Е.Р. Вокруг Света. Франция. М.: Издательство "Вокруг света", 2005
 24. Кусый, И.А. Вокруг Света. Франция./ И.А. Кусый, Е.Р. Стамбулян - М.: Издательство «Вокруг света», 2005. — 79 с. — ISBN: 5986520297.
 25. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) — 2-ге видання перероблене та доповнене — К.: «Альтапрес», 2003. — 436 с.

26. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич. – К. : Знання, 2008. – 661 с.
27. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа : навч. посіб. Для студентів вищ. навч. закл. / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, О. Ю. Бордун. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 224 с.
28. Масляк П.О. Країнознавство / Підручник. — К.: Знання, 2008. — 292 с.
29. Новий етап-збереження культурної спадщини і розвиток сільського зеленого туризму у Франції // Туризм сільський, зелений. — 2005. — № 4. — С. 4-29
30. Путешествия по Франции [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://visitefrance.ru/regiony/akvitaniya.html>
31. Путешествия по Франции. Бретань [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://visitefrance.ru/regiony/bretan.html>
32. Путешествия по Франции. Бургундия [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://visitefrance.ru/regiony/burgundiya.html>
33. Путешествия по Франции. Корсика [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://visitefrance.ru/regiony/korsika.html>
34. Путешествия по Франции. Нижняя Нормандия [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://visitefrance.ru/regiony/nizhnyaya-normandiya.html>
35. Путешествия по Франции. Овернь [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://visitefrance.ru/regiony/overn.html>
36. Региональная политика стран ЕС : монография / отв. ред. А. В. Кузнецов. – М. : ИМЭМО-РАН, 2009. – 230 с.
37. Регионы Франции. Шампань. Ардени [Електронний ресурс] – Режим доступу http://guide.travel.ru/france/champagne_ardenne/
38. Романов, А.А., Саакянц Р.Г.: География туризма./ А.А. Романов, Р.Г. Саакянц - М.: Издательство «Советский спорт», 2004. – 464 с.

39. Туризм во Франции. [Электронный ресурс] // Туристическая социальная сеть «Tourister» - Режим доступа: <http://www.tourister.ru/publications/262/> Франция.
40. Туризм во Франции. [Электронный ресурс] // Форум по Франции «FranceTour.ru» - Режим доступа: <http://www.francetour.ru/> Туризм во Франции.
41. Туризм как важнейшая отрасль экономики Франции. [Электронный ресурс] // Официальный сайт туризма во Франции «Rendezvousenfrance» - Режим доступа: <http://ru.rendezvousenfrance.com/information/52930>.
42. Туризм Франції. / Відпочинок. – 2005. - 29 с.
43. Франция. [Электронный ресурс] // Сервер туризма и путешествий «Travel» - Режим доступа: <http://archive.travel.ru/france/hotels/> Франция
44. Франция. Международный туризм. Число прибывших [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://knoema.ru/atlas/Франция/topics/Туризм/Ключевые-показатели-туризма/Число-прибытий>
45. Французи — найгірші туристи // Безпека життєдіяльності. — 2009. — № 7. — С. 31.
46. Французька республіка: Інформаційно-аналітичні матеріали. — К.: Міністерство економіки України, 2005. — 18 с.
47. Холловой Дж. К., Тейлор Н. Туристический бизнес: Пер. с 7-го англ. изд. — К.: Знания, 2007. — 798 с.

Додаток А

Роль основних природних об'єктів у туристичній діяльності Франції

Назва природного об'єкта	Місце розташування	Роль у туристичній діяльності
Лазурний Берег (Французька Рів'єра)	Південь Франції, простягаючись від Тулона до кордону Італії	* пляжний відпочинок * екологічний туризм
Ніцца	Розташована на березі бухти Байе-дез-Анжез, оточена двома передгір'ями Приморських Альп	* пляжний відпочинок * екскурсійно-пізнавальний туризм * екологічний туризм * діловий туризм * культурно-пізнавальний туризм * подієвий туризм
Ментона	Західний курорт Рів'єри, на кордоні з Італією	пляжний відпочинок * екскурсійно-пізнавальний туризм * культурно-пізнавальний туризм
Канни	Розташовані 30 км від Ніцци на березі Напульської бухти	* пляжний відпочинок * екскурсійно-пізнавальний туризм * екологічний туризм * культурно-пізнавальний туризм * лікувально-оздоровчий туризм * подієвий туризм
Корсика	Острів Корсика	* пляжний відпочинок * екскурсійно-пізнавальний туризм * екологічний туризм
Антіб		* пляжний відпочинок * екскурсійно-пізнавальний туризм * культурно-пізнавальний туризм * спортивний туризм (яхтний спорт)
Біарріц	Атлантичне узбережжя	* пляжний відпочинок * екскурсійно-пізнавальний туризм * спортивний туризм (серфінг) * лікувально-оздоровчий туризм
Довіль	Нормандія на березі Ла-Маншу	* пляжний відпочинок * лікувально-оздоровчий туризм * екологічний туризм
Шамоні	Зимовий курорт у підніжжя гори	* екологічний туризм

	Монблан	* гірськолижний туризм
Ла-Плань	Французькі Альпи	* екологічний туризм * гірськолижний туризм
Ле-Дез-Альп	Французькі Альпи	* екологічний туризм * гірськолижний туризм
Мерібель	Французькі Альпи	* екологічний туризм * гірськолижний туризм
Куршавель	Розташований у центрі Тарантезької долини	* екологічний туризм * гірськолижний туризм